

ISSN 1304-8120 | e-ISSN 2149-2786

Araştırma Makalesi * Research Article

Sınıf Öğretmenlerinin “Köy Öğretmeni” Kavramına İlişkin Metaforik Algıları
Metaphoric Perceptions of Classroom Teachers on the Concept of "Village Teacher" *

Oğuzhan KURU

Doç. Dr., Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Eğitim Fakültesi

okuru82@hotmail.com

Orcid ID: 0000-0002-1772-4406

Bekir ORÇAN

Öğretmen MEB, Şehit Uğur Saka İlkokulu, Nurdağı, Gaziantep

bekirorcan95@gmail.com

Orcid ID: 0000-0003-3053-1972

Öz: Bu araştırma ilk görev yerleri ve mesleki hayatlarının çoğu kırsalda geçen sınıf öğretmenlerinin köy öğretmenliği kavramına ilişkin metaforik algılarını belirlemek amacıyla yapılmış ve değerlendirilmiştir. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden olgu bilim deseni kullanılmış olup veriler içerik analizi tekniği kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu 2020-2021 eğitim öğretim döneminde şehir, ilçe, kasaba ve köylerde görev yapan 149 sınıf öğretmeninden “Köy öğretmeni olmak ..... gibidir. Çünkü .....” cümlesini tamamlamaları ve nedenini açıklamaları istenmiştir. Araştırmanın sonuçlarına göre 67 adet metafor üretilmiştir. Üretilen metaforlar anlamlarına ve benzerliklerine göre 7 olumlu, 1 olumsuz kategoriye ayrılmıştır. Üretilen 16 metafor ile en fazla metafora sahip olan kategori “sorumluluk sahibi olarak köy öğretmeni” kategorisi (f=24) olurken en fazla öğretmen sayısına sahip olan kategori ise “kurtarıcı olarak köy öğretmeni”(f=26) kategorisidir. En fazla üretilen metaforlar ise “güneş (10), süper kahraman (5), anne baba (5), mum (4), hayat (4), su (4)” metaforlarıdır. En az metaforun üretildiği (4) ve en az öğretmen sayısına sahip olan (f=4) kategori ise “öğrenen olarak köy öğretmeni” kategorisidir. Sınıf öğretmenlerinin köy öğretmeni kavramına yönelik algılarının genel olarak olumlu olduğu ancak imkanların kırsalda imkanların yetersizliği sebebiyle “ Köy öğretmeni olmak Plüton gibidir, çünkü MEB’de aslında varsın ama yoksun” gibi olumsuz metaforlar üretildiği de görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Sınıf öğretmeni, metafor, köy öğretmeni.

Abstract: This research was conducted and evaluated in order to determine the metaphorical perceptions of primary school teachers, who spent most of their careers and professional lives in rural areas, regarding the concept of village teaching. Phenomenology design, one of the qualitative research methods, was used in the research and the data were analyzed using the content analysis technique. The study group of the research consisted of 149 classroom teachers working in cities, districts, towns and villages in the 2020-2021 academic year, “Being a village teacher ..... like this. They were asked to complete the sentence “Because...” and explain why. According to the results of the research, 67 metaphors were produced. The metaphors produced were divided into 7 positive and 1 negative categories according to their meanings and similarities. With 16 metaphors produced, the category with the highest number of metaphors is the category of "village teacher as a responsible person" (f=24), while the category with the highest number of teachers is the category of "village teacher as a savior" (f=26). The most produced metaphors are "sun (10), superhero (5), parents (5), candle (4),

* Bu çalışmanın bir kısmı 19. Uluslararası Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumunda sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

Geliş Tarihi:19.07.2023

Kabul Tarihi:02.11.2023

Yayın Tarihi:31.12.2023

Atıf: Kuru, O. & Orçan, B. (2023). Sınıf öğretmenlerinin “köy öğretmeni” kavramına ilişkin metaforik algıları. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 20(3), 808-820. Doi: 10.33437/ksusbd.1329840

---

life (4), water (4)" metaphors. The category with the least metaphor (4) and the least number of teachers (f=4) is the category of "village teacher as a learner". It has been observed that the perceptions of primary school teachers towards the concept of village teacher are generally positive, but because of the lack of opportunities in rural areas, negative metaphors such as "Being a village teacher is like Pluto, because you actually exist in MEB, but you are not" are produced.

Keywords: Classroom teacher, metaphor, village teacher.

GİRİŞ

İnsanoğlu var olduğu günden bugüne iletişim kurmaya ihtiyaç duymaktadır. Kurulan iletişimde karşılaşılan bazı kavramların algılanmasında ve aktarılmasında zorluklar yaşanır. Bu kavramların algılanması ve aktarılmasının bir yolu da zihinde var olanların bir başka kavrama benzetilerek açıklanmasıdır. Araştırmalarda Tamimi'ye (2005) göre; bir kavramın başka bir kavrama benzetilerek anlatılması, metafor kullanımı manasına gelmektedir. Metaforlar, bireylerin üretmesinin önüne geçerek bireyleri yaratıcılığa yönlendirip, bireyin kendini keşfetmesini sağlamaktadır. Bu nedenle, bireylerin düşüncelerini, duygularını, yaşantılarını açıklamalarında metaforlardan yararlanmaları muhtemeldir. (Gedikli, 2014) Metafor kullanımı, bireyin dünyayı algılayışını şekillendiren bir düşünme ve bir görme biçimi manasına gelir (Girmen, 2007). Metaforlar genelde söylenenlerin söz sanatları ile süslü olarak ifade edilmesi olarak ifade edilir ve genellikle sözcüklerin tek başına gerçek olanları değiştiremeyeceği varsayılsa da insanların hafızalarında oluşan metaforlar insanların algı ve eylemlerine etki eder. (Çetin ve Evcim, 2009). Metafor kullanımı bilinmeyen durumların hem bireysel olarak hem de karşı tarafa öğretilmesini, öğrenilen durumların ise akılda tutulmasını ve tutulan bilgilerin lazım olduğunda hatırlanmasını sağlar (Afacan, 2011).

Metafor kelimesi Grekçe olan ve meta: öte ve pherin: taşımak sözcüklerinden oluşarak bir durumu başka bir durum ile açıklamak anlamında kullanılmaktadır (Parın, 2017). Metaforlar, kişilerin belleğinde oluşturduğu anlayış şekline bir başka anlayışa yönelmesini sağlayarak kişilerin var olan bir durumu bir başka durum şeklinde algılayarak ifade etmesine zemin hazırlarlar (Saban, 2009).

Metafor, bir kavramın bir başka kavramın özelliklerine göre anlamlandırılması, şekillendirilmesi ve daha somut hale getirilmesidir. Başka bir söyleyişle bir kavramı bir başkasına göre tasavvur ederek anlamlandırma durumudur (Gedikli, 2014). Hayali kavramların somutlaştırılarak öğretilmesinde aktif rol oynayan aynı zamanda kavramlar arasındaki benzerliklerden yararlanarak zihnimizde önceden var olan şemaların yeni anlamlarla zenginleştirilip ortaya çıkmasını sağlayan metaforlardır (Özcan, 2019). Dilin ve yaratıcılığın önemli noktalarından birini ortaya koyan metaforlardır. Metaforlar, insanlığın çevresini algılama seviyesi, şekli ve düşüncesidir (Kıral, 2015). Forceville (2002), bir durumun metafor olabilmesi için konusunun, kaynağının ve gerekçesinin bulunması gerektiğini söylemiştir. Metaforlar düşündüklerimizin düzenlenmesinde ve çevremizdeki gerçekliği algılamamıza yardımcı olur (De Guerrero ve Villamil, 2002). Böylece metaforlar, anlaşılması ve aktarılması zor kavramların bilinen kavramlara benzetilerek formal ve informal öğrenmeler olarak anlamlandırılmasıdır. (Geçit ve Gencer, 2011)

Metaforlar günümüz eğitim-öğretim hayatında da kullanılması gereken araçlardandır. Öğrencilerin algılamakta zorluk çektiği kavramların anlaşılması ve aktarılmasında öğretmenlere yardımcı bir kaynaktır. Zihinde var olan anlamların herhangi bir yolla ifade edilip aslında o kavram ile ilgili bilinenlerin diğer kişilerce de anlamlandırılmasına yardımcı olur (İncebacak, Tungaç ve Yaman, 2018). Metafor yardımıyla öğrenciler, yeni öğrendiklerini, zihinlerinde halihazırda olan şemalara aktararak eski bilgileri ile ilişkilendirmektedir. Metaforlar bu şekilde, öğrencinin geçmişte öğrendikleri ile yeni öğrendiği kavramlar arasında sağlam ilişkiler oluşturarak öğrenme sürecinin kalitesini artırmaktadır (Arslan ve Bayrakçı, 2006). Bu yüzden metaforlar eğitimin en alt basamağından en üst basamağına kadar kullanılmalıdır.

Öğrencilerin eğitim hayatında kullanılan metaforlar aynı zamanda öğretmenlerin zihinlerinde de yer bulmaktadır. Öğretmenler genel manada mesleklerine özel manada ise kendi branşlarına dair zihinsel benzetmeler oluşturmaktadır. Okul yaşamında, öğretmen, öğrenci, veli, okul yöneticisi gibi eğitimin önemli kişileri tarafından üretilen zihinsel benzetmeler sayesinde eğitim sistemimizde kabul edilen görüşler, algılar, farklı bakış açıları, sistemin sorunları ve eksik yönleri ortaya çıkmaktadır (Aydoğdu, 2008). Aynı zamanda bu mesleği tercih etmiş öğretmenlerin mesleğe bakış açıları, mesleki

hayatlarının olumlu ya da olumsuz zeminde ilerlemesi noktasında önem taşımaktadır. Eğitimde istenen hedeflere ulaşabilmek için sorumlu görülen ilk unsur öğretmenlerdir. Öğretmenlerin sorumlulukları fazla, iş yükleri de ağırdır. (Yıldırım, Ünal ve Çelik, 2011) Bu nedenle öğretmenlerin mesleğe bakış açılarının öğrenilebilmesi için metaforlardan yararlanılması işlevsel bir teknik olarak görülmektedir. (Koç, 2014) Tüm bu deneyimlerle öğretmenler mesleğin ne olduğuna dair imajlar, idealler ve modeller geliştirmişlerdir (Çelikten, 2006).

Öğretmenlik mesleğinin kendi içerisinde bir uzmanlık alanı olduğu kanunda da belirtilmiştir ancak öğretmenlerin görev ve sorumluluklarının ayrıntılı bir şekilde açıklanarak eğitim özelinde diğer mesleklerden farklı özellikleri içerdiği bilinen bir gerçektir. (Koç, 2014) Öğretmenler kendi içerisinde de görev sorumluluk noktasında ayrılmaktadır. Bu ayrılık öğretmenlerin ve halen eğitim gören öğretmen adaylarının görev ve sorumluluklarına bakışını da etkilemektedir. Örneğin Bilgen, Tezcan, Karatepe ve Ayas (2014) tarafından yapılan araştırmada sınıf öğretmeni adaylarının köy kavramına yönelik metaforik algılarının sağlıklı huzurlu ve doğal yaşam, gelir düzeyi düşük ve imkânların kısıtlı, göç veren bir mekân olarak algılarının birliktelik duygularının yaşandığı, insani ilişkilerde ve örf, adet ve ananelerin ön planda olduğu bir mekân, yer olarak ve organik besin kaynaklarının fazlaca olduğu bir yer olarak algıladıkları görülmüştür. Bilgen vd. (2014) tarafından yapılan bu araştırmanın konusu olan köyde mesleki yaşantılarının bir bölümünü geçiren sınıf öğretmenlerinin “köy öğretmenliği” kavramına karşı algılarını belirlemek sınıf öğretmenlerinin mesleğe bakış açısına katkı sağlayacaktır.

Öğretmenlerin eğitim görürken ve meslek hayatlarında boyunca oluşturdukları algılar sınıf iklimine, mesleki becerilerine ve yetiştirilen öğrencilere yansımaktadır. Bu bağlamda ilk görev yerlerinin kırsal yerleşkeler olduğu ve meslek hayatlarının çoğunun kırsal yerleşkelerde geçtiği düşünülerek sınıf öğretmenlerimizin köy öğretmenliği hakkında zihinlerinde oluşturdukları algıların metaforlar yardımıyla açıklanması amaçlanmıştır. Bu düşüncelerle sınıf öğretmenlerinden alınan dönütlerin alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Bu araştırmanın temel amacı, sınıf öğretmenlerinin köy öğretmenliği kavramına yönelik algılarının metaforlar aracılığıyla belirlemektir. Bu amaç doğrultusunda sınıf öğretmenlerinin “köy öğretmeni” kavramına ilişkin sahip oldukları metaforlar nelerdir? sorusuna yanıt aranmıştır.

Bu araştırmada sınıf öğretmenlerinin köy öğretmeni kavramına yönelik geliştirmiş oldukları metaforların belirlenmesi amaçlanmıştır. Sınıf öğretmenlerinin mesleğe başladıkları ilk yıllardan emeklilik zamanlarına kadar geçen sürenin çoğu kırsal yerleşkelerde geçmektedir. Kırsal yerleşkelerde geçirilen zamanın sınıf öğretmenlerine olumlu ve olumsuz yansımaları olmaktadır. Bu yansımalar bir bütün olarak düşünüldüğünde mesleki tecrübeyi ve mesleğe bakışı oluşturmaktadır. Sınıf öğretmenlerinin mesleki tecrübelerinin ve bakış açılarının zihinlerinde hangi benzetmeleri oluşturduğu alan için önemli sonuçlar doğurabilir. Araştırma, sınıf öğretmenlerinin köy öğretmenliği kavramına bakışının genel çerçevesini tespit noktasında önem taşımaktadır.

YÖNTEM

Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden olgu bilim (fenomenoloji) deseni kullanılmıştır. Olgu bilim çalışmalarında araştırılan olguyu bilen ve bu olguyu açıklayabilecek olan kişilerin olguya ilişkin kişisel algıları ve bu olgulara yükledikleri anlamlar saptanmaktadır. (Yıldırım ve Şimşek, 2006). Bize tamamen yabancı olmayan, aynı zamanda da tam olarak anlamlandıramadığımız olguları araştırmayı amaç edinen çalışmalar da olgu bilim deseni için uygun bir araştırma ortamı oluşturmaktadır. Olgu bilim çalışmalarında çoğunlukla bir olguya ilişkin kişisel algıların belirlenmesi ve değerlendirilmesi amaçlanır. (Koç, 2013).

Çalışma Grubu

Bu araştırmanın çalışma grubunu, 2020-2021 eğitim-öğretim yılında şehir, ilçe, kasaba ve köylerde görev yapan 149 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Katılımcı öğretmenlerin seçiminde gönüllülük esası dikkate alınmıştır.

Mesleki Kıdem	Kadın	Erkek	Toplam
1-10 Yıl	65	20	85
11-20 Yıl	30	16	44
21-30 Yıl	7	8	15
31- .... Yıl	2	1	2
Genel Toplam	104	45	149

Veri Toplama Araçları

Sınıf öğretmenlerinin “Köy öğretmeni olmak ..... gibidir. Çünkü .....” ifadesini içeren formu doldurmaları istenerek köy öğretmenliğine yönelik algıları belirlenmek istenmiştir. Metaforun kullanıldığı araştırmalarda “gibi” kavramı genellikle “metaforun konusu” ile “metaforun kaynağı” arasındaki ilişkiyi daha net bir şekilde açıklamak için kullanılır. Bu araştırmada “çünkü” kavramına da yer verilerek katılımcıların ürettikleri metaforlar için bir gerekçe göstermeleri istenmiştir. (Saban, 2009) Doldurulması istenilen form dijital ortamda oluşturulup öğretmenlere elektronik ortamda iletilmiştir. Form iletilmeden önce metafor kavramı ve forma dair açıklama yapılarak örnekler verilmiştir. Belirli bir süre sınır koyulmadan formda yer alan kavram ile ilgili metaforlarını oluşturmaları istenmiştir. Formlar doldurulduktan sonra araştırmacıya iletilmiştir.

Verilerin Analizi

Araştırmada sınıf öğretmenlerinin köy öğretmeni kavramına yönelik metaforik algılarına dair üretilen metaforlar içerik analizi ile analiz edilmiştir. İçerik analizi tekniği, kavramları ve kavramlar arasındaki ilişkileri ortaya koymakta aynı zamanda elde edilen verilerin açıklanmasında kullanılmaktadır. İçerik analizinde kavramlar ayrıntılı bir incelemeye tabi tutulur. (Yıldırım ve Şimşek, 2008) Nitel araştırmalarda geçerlik ve güvenilirlik çok fazla üzerinde durulmamakla birlikte elde edilen verilerin güvenilirliği için önemlidir. (Başkale, 2016) Araştırmanın güvenilirliği için uzman görüşü alınmış ve değerlendirilmiştir. Bunun sonucunda Güvenilirlik= Görüş Birliği / Görüş Birliği + Görüş Ayrılığı formülü uygulanmıştır (Miles ve Huberman, 1994).

Etik Kurul Onayı

Bu araştırma 27.09.2022 tarihli ve 158329 sayılı kararla Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu onayı almıştır.

BULGULAR

Bu bölümde “Köy Öğretmeni” kavramına yönelik öğretmenlerin ürettikleri metaforlara, üretilen metaforların bulunduğu kategorilere ve metaforların frekans değerlerine yer verilmiştir.

Tablo 1. Köy Öğretmeni kavramına ilişkin metaforların frekans değerleri

Metafor	Frekans	Metafor	Frekans
Güneş	10	Karınca	1
Süper kahraman	5	Misafirlik	1
Anne Baba	5	Donkişot	1
Mum	4	Çölde Su aramak	1
Hayat	4	Ev Hanımı	1
Su	4	Sihirbaz	1
Çiçek	3	Lider	1
Bahçıvanlık	2	Sözlük	1
Pusulâ	2	Çocukların gözü	1
Savaşçı	2	Kitap	1
Dünya	1	Kutup Yıldızı	1

Tatlı Bir meyve	1	Küçük Dokunuşlarla Büyük Binalar Yapmak	1
Cesur/Koca Yürek	1	Ağaç	1
Yıkılmaz Kale	1	Vatan	1
Hayatın Başlangıcı	1	Kömür Ocaklarında Çalışmak	1
Çölde Su	1	Hiç Bitmeyen Yağmur	1
Yağmur	1	Ruh	1
Mimar	1	Önder	1
Susuz Kalmış Bir Çiçeğe Can Suyu	1	Zor Kazanılan Şey	1
Hizmetli	1	Kendi İsteklerini Arka Planda Bırakmak	1
Amele	1	Ay çiçeği tarlasına doğan güneş	1
Plüton	1	Terapi	1
Joker Eleman	1	Mucit	1
Özgür Bir Kuş	1	Gökyüzü	1
Devlet Başkanı	1	Ahtapot	1
Köyden Biri	1	Kimsesiz	1
Köyde Yaşamak	1	Bütün Mesleklerin bilgisine Sahip	1
Çiftçi	1	Çilingir	1
Aile	1	Köy Dışında Farklı Yerlere Açılan Kapı	1
Çocukluk	1	Nar	1
Kardelen	1	Çam Ağacı	1
İnternet	1	Boya Kalemleri	1
Küçük Bir Yolculuğa Çıkmak	1	Yeni Açmış Bir Çiçek	1
Meyve Ağacı	1		
Toplam: 67 Metafor			

Yukarıda verilen tabloda öğretmenlerin köy kavramına yönelik ürettikleri metaforlar ve frekans değerleri yer almaktadır. Tabloya göre öğretmenler 67 adet metafor üretmişlerdir. Köy öğretmeni kavramı incelediğinde öğretmenlerin en fazla ürettiği metaforun "güneş (10)" olduğu görülmektedir. Ayrıca bir kısım öğrencinin de süper kahraman, nar, plüton, hiç bitmeyen yağmur, boya kalemleri, internet gibi metaforlar ürettiği görülmektedir.

Tablo 2. Köy Öğretmenliği kavramına ilişkin kategoriler, metaforlar ve frekansları

Kategoriler	Metaforlar	Metafor sayısı	f
Yol Gösterici Olarak Köy Öğretmeni	Süper kahraman (1), Kutup yıldızı (1), Işık(1), Su(1) Kitap(1), Pusula(2), Önder(1), Mimar(1), Ay çiçeği tarlasına doğan güneş (1), Çocukların gözü(1)	10	11
Sorumluluk Sahibi Olarak Köy Öğretmeni	Çiftçi(1), Hayat(2), aile(1), Savaşçı(1), Anne baba(5), Dünya(1), Ağaç(2), süper kahraman(3), Tatlı bir meyve(1), Küçük dokunuşlarla büyük binalar yapmak(1), Cesur/koca yürek(1), Vatan(1), Yıkılmaz kale(1), Hiç bitmeyen yağmur(1),	16	24

	Susuz kalmış bir çiçeğe can suyu(1), Kendi isteklerini arka planda bırakmak(1)		
Umutsuz Olarak Köy Öğretmeni	Savaşçı(1), Kimsesiz(1), süper kahraman(1), Misafirlik(1), Don kışot(1), Ev hanımı(1), Çölde su aramak(1), Sihirbaz(1), Karınca(1) Ahtapot(1), Hizmetli(1), Plüton(1)	12	12
Her Şeyi Bilen Olarak Köy Öğretmeni	Lider(1), Sözlük(1), Gökyüzü(1), Anne(1), Bütün mesleklerin bilgisine sahip olmak(1), Amele(1), Joker eleman(1)	7	7
Köyden Biri Olarak Köy Öğretmeni	Özgür bir kuş(1), Devlet başkanı(1), Hayat(1), Köyden biri(1), Köyde yaşamak(1), Çiçek(1),	6	6
Kurtarıcı Olarak Köy Öğretmeni	Mum(4), Güneş(10), Çilingir(1), Hayatın başlangıcı(1), Çölde su(1), Hayat(1), Ruh(1), Yağmur(1), Kömür ocaklarında çalışmak(1), Çiçek(2), Zor kazanılan şey(1), Bahçıvanlık(1), Kardelen(1),	13	26
Öğrenen Olarak Köy Öğretmeni	Terapi(1), Mucit(1), Çocukluk(1), Küçük bir yolculuğa çıkmak(1)	4	4
Öğretici Olarak Köy Öğretmeni	Meyve ağacı(1), Su(3), İnternet(1), Köy dışında farklı yerlere açılabilen bir kapı(1), Yeni açmış bir çiçek(1) Nar(1), Bahçıvanlık(1), Çam ağacı(1), Boya kalemleri(1)	9	11
Toplam		77	101

Yukarıda bulunan tablo 2’de öğretmenlerin köy öğretmenliği kavramına dair ürettikleri metaforların kategorize edilmiş hali bulunmaktadır. Yapılan analizler sonucunda elde edilen metaforlar, öğretmenlerin yükledikleri anlamlara göre sınıflandırılmış ve frekans değerleri gösterilmiştir. Metaforlar gruplanırken ve kategoriler altına toplanırken kelime ve içerik benzerliklerinin yanında çünkü ile başlayan gerekçeleri de dikkate alınmıştır. Öğretmenlerin ürettikleri metaforlardan yola çıkarak 7 olumlu (Yol gösterici, sorumluluk sahibi, her şeyi bilen, köyden biri, kurtarıcı, öğrenen ve öğretici olarak köy öğretmeni) 1 olumsuz (umutsuz olarak köy öğretmeni) anlam içeren toplam 8 kategori oluşturulmuştur. Metaforlar incelendiğinde 65 metaforun olumlu, 12 metaforun ise olumsuz anlam ifade ettiği görülmektedir. Tabloya göre en fazla değinilen (f=26) kategori 15 metafordan oluşan Kurtarıcı olarak köy öğretmeni kategorisi, en az değinilen kategoriler ise 4 metafordan oluşan öğrenen olarak köy öğretmeni (f=4) kategorisidir.

Kategorilerle ilgili açıklamalar ve öğretmenlerin ifadeleri aşağıda yer almaktadır.

Yol Gösterici Olarak Köy Öğretmeni

Bu kategoride üretilen metaforlara baktığımızda öğretmenin görev yaptığı köyde öğrencileri için rehber, yol gösterici bir rolü olduğu görülmüştür. Sorumluluk sahibi, kurtarıcı, umutsuz olarak köy öğretmeni kategorilerinden sonra en fazla metafora (10) ve öğretici olarak köy öğretmeni kategorisiyle

beraber en fazla öğretmene (f=11) sahip 4.kategoridir. Kategoride yol göstermeyle ilişkili "Kitap, Pusula, Önder, Mimar" gibi metaforlar öğretmenler tarafından üretilmiştir.

Kategoriye oluşturan metaforların öğretmenler tarafından tanımlamaları aşağıda verilmiştir.

"Köy öğretmeni olmak kitap gibidir, çünkü bilgiye ulaşmanın yolunu gösterir." Ö21

"Köy öğretmeni olmak pusula gibidir, çünkü hayata hazırlanan çocuklara yön gösterir." Ö123

"Köy öğretmeni olmak önder olmak gibidir, çünkü küçük bir köy dünyasından büyük dünyaya adım atmak için öğretmenini hep önder olarak bilir." Ö41

"Köy öğretmeni olmak mimar olmak gibidir, çünkü çocukları temelden şekillendirirsin, köy halkına örnek olursun. Kız çocuklarının okumasını teşvik edersin, kadınları bilgilendirirsin, halkın üretime nasıl katkıda bulunacağını onlara anlattırısın." Ö152

Sorumluluk Sahibi Olarak Köy Öğretmeni

Bu kategoride öğretmenlerin ürettikleri metaforlar incelendiğinde öne çıkan özelliğin öğretmenlerin sorumluluk edici bir rol üstlenmesidir. Kastedilen öğretmenlerin kırsalda sorumluluğunun şehre göre daha da fazla olmasıdır. Sorumluluk sahibi köy öğretmeni kategorisi öğretmenler tarafından en fazla metaforun üretildiği (16) ilk kategori ve en fazla öğretmen sayısına sahip (f=24) olan 2.kategoridir. Sorumluluk "anne, çiftçi, hayat, aile, kahraman" gibi metaforlarla ilişkilendirilmiştir.

Bu kategoriye oluşturan ve en fazla öğretmen sayısına sahip olan metaforların öğretmenler tarafından örneklendirilmeleri aşağıda verilmiştir.

"Köy öğretmeni olmak anne olmak gibidir, çünkü anne gibi her şeye koşar köy öğretmeni." Ö112

"Köy öğretmeni olmak çiftçi olmak gibidir, çünkü sayısız emek verdiğiniz hasat için uzunca bir süre beklemeniz ve sevmeniz gerekmektedir." Ö3

"Köy öğretmeni olmak hayat gibidir, çünkü hem zorlu hem eğlenceli hem fedakârlık ister... aynı zamanda sevgi doludur. Sevgi olmadan tutunmaları zordur." Ö5

"Köy öğretmeni olmak ile gibidir, çünkü oradaki öğrencilerin hem annesi hem babası oluyorsun. Elinden ne gelirse yapıyorsun." Ö8

"Köy öğretmeni olmak kahraman olmak gibidir, çünkü tek başınıza çok büyük işler başarabilirsiniz. Veliden beklentiniz olamaz. Olsa da boşuna zaten. Emeklerinizin boşa gittiğini gördüğünüzde bile pes etmeden tekrar yeniden umutla başlarsınız. O size hayranlıkla bakan minik gözlerin birer prens ve prensesi olmak ayrı bir gururdur. Bir çikolata ödülünden ötedir. Çünkü öğretmen verdi. Yaptığınız kekin tadını unutmaları mümkün değildir. Yerken ki, övgü ve mutlulukları cabası ve daha birçok şey..." Ö39

Umutsuz Olarak Köy Öğretmeni

Bu kategori incelendiğinde öne çıkan özelliğin umutsuzluk olduğunu görüyoruz. Burada anlatılmak istenen öğretmenlerin görev yaptıkları ortamın bakış açılarına etkisidir. Sorumluluk sahibi ve kurtarıcı olarak köy öğretmeni kategorilerinden sonra en fazla metafor (12) ve en fazla öğretmen sayısına sahip (f=12) 3.kategoridir. Bu kategori umutsuzlukla ilişkilendirilerek "Karıncı, Plüton, don kışot, ahtapot, sihirbaz" gibi metaforlar öğretmenler tarafından üretilmiştir.

Kategorilerle ilgili açıklamalar ve öğretmenlerin ifadeleri aşağıda yer almaktadır.

"Köy öğretmeni olmak karınca olmak gibidir, çünkü bir yandan çocukların eğitimi için çabalar diğer yandan da köylerin şehirler gibi imkanları olmadığı için eksiklikle ve zorluklarla karşılaşırın ve bunun için köy öğretmeni daha çok emek verir." Ö55

"Köy öğretmeni olmak Plüton gibidir, çünkü aslında MEB'de resmiyette varsın ama yoksun." Ö136

"Köy öğretmeni olmak don kışot olmak gibidir, çünkü çalışırın çabalarsın bir gün köye bir müfettiş gelir senin tüm hayalini ve çabanı bir cümle ile yıkar gider." Ö73

"Köy öğretmeni olmak ahtapot olmak gibidir, çünkü tüm işlere yetişmek zorundasınız." Ö52

"Köy öğretmeni olmak sihirbaz olmak gibidir, çünkü yok olanı ortaya çıkarmaktır." Ö134

Her Şeyi Bilen Olarak Köy Öğretmeni

Bu kategoride öne çıkan özelliğin her şeyi bilmek olduğunu görüyoruz. Burada asıl anlatılmak istenen öğretmenin her şeyi bilen bir kişiliğe sahip olmasının beklenmesidir. Sorumluluk sahibi, kurtarıcı, öğretici, umutsuz ve yol gösterici olarak köy öğretmenliği kategorilerinden sonra en fazla metafor (7) üretilen 6.kategori ve en fazla öğretmen sayısına sahip (f=7) 5.kategoridir. Bu kategori her şeyi bilen ile ilişkilendirilerek "lider, sözlük, amele, joker eleman" gibi metaforlar öğretmenler tarafından üretilmiştir.

Kategorilerle ilgili açıklamalar ve öğretmenlerin ifadeleri aşağıda yer almaktadır.

"Köy öğretmeni olmak lider olmak gibidir, çünkü her şeyi bilensin." Ö24

"Köy öğretmeni olmak sözlük gibidir, çünkü köyde her şeyi bilmek zorundasın." Ö40

"Köy öğretmeni olmak amale olmak gibidir, çünkü her işten anlaman gerekir. Boyacılık, sıvacılık, elektrikçilik her çeşit tamirat işleri vb." Ö83

"Köy öğretmeni olmak joker eleman olmak gibidir, çünkü her boşluğu sen doldurursun." Ö144

Köyden Biri Olarak Köy Öğretmeni

Bu kategoride öne çıkan özelliğin kırsal yaşamla bütünleştirilen öğretmenin köyden biri olarak görülmesidir. Burada asıl amaçlanan doğayla iç içe olup, zorlu kırsal şartlarla bütünleştirilen öğretmenlerin köyden biri olarak kabul edilmesidir. Sorumluluk sahibi, kurtarıcı, umutsuz, öğretici, yol gösterici ve her şeyi bilen olarak köy öğretmeni kategorilerinden sonra en fazla metafor (6) üretilen 7.kategori ve en fazla öğretmen sayısına sahip olan (f=6) 6.kategoridir. Bu kategori köyden biri kavramı ile ilişkilendirilerek "devlet başkanı, köyden biri, özgür bir kuş, çiçek" gibi metaforlar öğretmenler tarafından üretilmiştir.

Kategorilerle ilgili açıklamalar ve öğretmenlerin ifadeleri aşağıda yer almaktadır.

"Köy öğretmeni olmak devlet başkanı olmak gibidir, çünkü yalnızca bir grup öğrenciye değil tüm köy halkına ulaşmak gerekir." Ö15

"Köy öğretmeni olmak o köyden biri olmak gibidir, çünkü seni öylesine benimserler ki kendini asla yabancı hissetmezsin." Ö62

"Köy öğretmeni olmak özgür bir kuş olmak gibidir, çünkü doğayla iç içedir." Ö7

"Köy öğretmeni olmak çiçek gibidir, çünkü en güzel köylerde açarsın." Ö19

Kurtarıcı Olarak Köy Öğretmeni

Bu kategoride öne çıkan özellik öğretmenin kurtarıcı olarak görülmesidir. Burada asıl amaçlanan köy öğretmenin kurtarıcılık ile ilişkilendirilmesidir. Sorumluluk sahibi olarak köy öğretmeni kategorisinden sonra en fazla metafor üretilen (13) 2.kategoridir. Fakat en fazla öğretmen sayısına sahip (f=26) olan kategoridir. Bu kategori kurtarıcı kavramı ile ilişkilendirilerek "mum, güneş, hayat, ışık" gibi metaforlar öğretmenler tarafından üretilmiştir. Kategoriler arasında en fazla değinilen metaforları içeren kategori olma özelliğini göstermektedir. En fazla değinilen metafor ise "güneş" metaforudur.

Kategorilerle ilgili açıklamalar ve öğretmenlerin ifadeleri aşağıda yer almaktadır.

"Köy öğretmeni olmak mum gibidir, çünkü mum gibi yanar erirsin ve çevreni aydınlatırsın." Ö56

"Köy öğretmeni olmak mum gibidir, çünkü karanlıklar aydınlanır." Ö111

"Köy öğretmeni olmak güneş olmak gibidir, çünkü dokunduğunuz her yeri ısıtırsınız." Ö81

“Köy öğretmeni olmak güneş olmak gibidir, çünkü sen doğarsan(varsan) aydınlanır, karanlıkta kalmaktan kurutulur köy çocukları.” Ö131

“Köy öğretmeni olmak hayat gibidir, çünkü oradakilerin hayatına dokunacak tek güneş sizsiniz.” Ö89

“Köy öğretmeni olmak ışık olmak gibidir, çünkü köydeki tüm imkansızlıklara rağmen çocuklara ışık olup onları aydınlık yarınlara ulaştırmak gerekir.” Ö59

Öğrenen Olarak Köy öğretmeni

Bu kategoride öne çıkan özellik öğrenme kavramıdır. Burada asıl amaçlanan öğretmenin görev yaptığı ortamdan ve burada bulunan kişilerden öğrendiklerinden dolayı öğrenme kavramı ilişkilendirilmesidir. Tüm kategorilerden sonra en az metaforu bulunan (4) ve en az öğretmen sayısına sahip olan (f=4) kategoridir. Bu kategori öğrenen kavramı ile ilişkilendirilerek ‘terapi, mucit, çocukluk, küçük bir yolculuğa çıkmak’ gibi metaforlar öğretmenler tarafından üretilmiştir.

Kategorilerle ilgili açıklamalar ve öğretmenlerin ifadeleri aşağıda yer almaktadır.

“Köy öğretmeni olmak terapi gibidir, çünkü her hayat şartına empati kurabildiğin, hayatın seni sen farkında olmadan eğittiği, doğruyu yanlış ayırt etmeni sağladığı bir süreçtir.” Ö4

“Köy öğretmeni olmak mucit gibidir, çünkü köy öğretmeni hep keşfetmelidir.” Ö70

“Köy öğretmeni olmak çocukluk gibidir, çünkü bilmediklerini öğrenirsin.” Ö100

“Köy öğretmeni olmak küçük bir yolculuğa çıkmak gibidir, çünkü yeni şeyler keşfeder güzel anılar biriktirirsin.” Ö129

Öğretici Olarak Köy Öğretmeni

Bu kategoride öne çıkan özellik öğreticilik kavramıdır. Burada asıl amaçlanan öğretmenin öğreticilik yönünün vurgulanmasıdır. Yol gösterici olarak köy öğretmeni kategorisiyle beraber aynı metafora (9) sahip 5.kategori ve en fazla öğretmene (f=11) sahip 4.kategoridir. Bu kategori öğretici kavramı ile ilişkilendirilerek “Çilingir, internet, nar, bahçıvan, su” gibi metaforlar öğretmenler tarafından üretilmiştir.

Kategorilerle ilgili açıklamalar ve öğretmenlerin ifadeleri aşağıda yer almaktadır.

“Köy öğretmeni olmak çilingir gibidir, çünkü her çocuğu için açılması imkânsız görünen kapıları açar.” Ö72

“Köy öğretmeni olmak internet gibidir, çünkü öğrencileriniz her şeyi sizden öğrenirler.” Ö29

“Köy öğretmeni olmak nar gibidir, çünkü çocukların hayatına düşmüş koca bir nar içinde her biri için ayrı şifalar nimetler vardır.” Ö98

“Köy öğretmeni olmak bahçıvan olmak gibidir, çünkü ne ekersen o ortaya çıkar.” Ö104

“Köy öğretmeni olmak su gibidir, çünkü nasıl ki su toprağa can verip yaşatıyorsa köy öğretmeni de minik tohumlara su vererek onları yeşertmek ister.” Ö122

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Sınıf öğretmenliği, yalnızca eğitim ortamı ile değil, hayatın bizzat içerisinde etkili olan bir uzmanlık alanına denk gelmektedir. Ülkemizin geleceği de ilkökul yıllarında oluşturulan güçlü temellerin üzerine inşa edilmektedir. (Özpınar ve Sarpkaya, 2010) Sınıf öğretmenin belirtilen uzmanlığı mesleki yaşantısında kazanması ve öğrencilerinin eğitim yaşantılarına sağlam temeller atabilmesi mesleğini sevmesine, isteyerek yapmasına yani mesleğine karşı olumlu tutum ve algılar geliştirmesine bağlıdır. Yürüttüğümüz bu çalışmada da sınıf öğretmenlerinin birçoğunun mesleki hayatlarının bir bölümünü kırsal bölgelerde geçirmesi sebebiyle “köy öğretmenliği” kavramına yönelik algılarını metaforlar aracılığıyla ortaya çıkarmak amaçlanmıştır. Çalışmada sınıf öğretmenlerinin kavram ile ilgili “güneş, su, hayat, pusula, plüton, ahtapot vd.” 67 metafor ürettikleri görülmektedir. Araştırma

sonucunda, sınıf öğretmenlerinin köy öğretmeni kavramına yönelik oluşturdukları metaforlar “Yol gösterici olarak köy öğretmeni”(f=10), “Sorumluluk sahibi olarak köy öğretmeni”(f=16), “umutsuz olarak köy öğretmeni”(f=12), “Her şeyi bilen olarak köy öğretmeni”(f=7), “Köyden biri olarak köy öğretmeni”(f=6), “Kurtarıcı olarak köy öğretmeni”(f=13), “Öğrenen olarak köy öğretmeni”(f=4), “Öğretici olarak köy öğretmeni”(f=9) olarak 8 kategori oluşturulmuştur. Literatür incelendiğinde bulguları destekleyen kategorilerin köy ve öğretmen kavramlarına dair yapılan metaforik çalışmalarla benzediği görülmüştür. Bilgen, Tezcan, Karatepe ve Ayas, (2014) tarafından yapılan çalışmada oluşturulan “Gelir Düzeyi Düşük ve İmkanların Kısıtlı Olduğu Bir Yer Olarak Köy ” kategorisi “Umutsuz Olarak Köy Öğretmeni” kategorisi ile Yılmaz, Göçen ve Yılmaz, (2013) tarafından yapılan çalışmada elde edilen “Bilginin Kaynağı Olan Öğretmen” kategorisi “Öğretici Olarak Köy Öğretmeni” kategorisi ile Saban, (2004) tarafından elde edilen verilere göre oluşturulan “Öğrencileri Şekillendirici ve Biçimlendirici” kategorisi “Yol Gösterici Olarak Köy Öğretmeni Kategorisi” ile “Sorumluluk Sahibi Köy Öğretmeni” kategorisi ise Koç, (2014) tarafından oluşturulan “Fedakârlık Örneği Olarak Öğretmen” kategorisi benzerlik göstermektedir.

Sorumluluk sahibi olarak köy öğretmeni kategorisi en fazla metaforun üretildiği (16) ilk kategori ve en fazla öğretmen sayısına (f=24) sahip olan 2.kategoridir. Kategoride öğretmenler köy öğretmenini fedakâr bir rol olarak görmekte, eğitim öğretim faaliyetlerinin işlevselliği adına köyde öğretmenin yüklenmesi gereken sorumluluğu vurgulamaktadır. Köy ve öğretmen metaforlarının araştırıldığı çalışmalarda köy öğretmeni kavramında olduğu gibi kavram birlik ve beraberlik, fedakârlık kavramları düşünülerek metaforların üretildiğini görüyoruz. Kategoride çalışma sonuçlarını destekler nitelikte Koç’un (2014) çalışması ile benzer şekilde öğretmen kavramı sorumluluk sahibi, fedakâr bir kişilik olarak kabul edilmiştir. Öğrencilerin yaşamında öğrencilerin sorumluluğunu üstlenerek fedakârlık yapacak kişilere benzer metaforlar “anne, baba vb.” metaforların benzerlik gösterdiğini görüyoruz.

Kurtarıcı olarak köy öğretmeni kategorisi en fazla metaforun (13) üretildiği 2.kategori ve en fazla öğretmen sayısına (f=26) sahip ilk kategoridir. Öğretmenler bu kategoride öğrencisi için öğretmeni çevresini aydınlatan güneşe, öğrencileri için yanıp eriyen, karanlıkları aydınlığa çıkaran muma benzemektedir. Bölgelerin imkanları farklılık göstermektedir. Kırsal kesimde sürdürülen eğitim öğretim hayatını bazı eksikliklerle sürdürmeye çalışan öğretmenlerin öğrencileri için çabalayıp öğrencilerin eğitim öğretim hayatlarında kurtarıcı rol oynamaya çalışmalarından bahsedilmiştir.

Umutsuz olarak köy öğretmeni kategorisi en fazla metaforun üretildiği (12) ve en fazla öğretmen sayısına sahip (f=12) 3.kategoridir. Kategoride öğretmenler köy hayatının içerisinde mesleklerini idame ettirirken karşılaştıkları zorlukların neticesinde öğrenilmiş çaresizlik yaşadıkları görülmektedir. Bilgen vd. (2014) çalışmasında bulunan göç veren bir yer olarak köy kategorisinin içerisinde üretilen imkânsızlık, az gelişmişlik gibi metaforlar çalışmamızla benzerlik göstermektedir.

Yol gösterici olarak köy öğretmeni kategorisi en fazla metaforun (10) üretildiği ve en fazla öğretmen sayısına (f=11) sahip 4.kategoridir. Kategoride öğretmenler, öğrencilerin yaşamında pusula gibi yol gösteren, öğrencilerin eğitim hayatının başlangıcından itibaren inşa eden bir mimar, yatağında akıp yolunu bulan bir su olarak vurgulamaktadır. Kategoriyi destekler nitelikte Yılmaz, Göçen ve Yılmaz’ın (2013) çalışmasında bulunan yol gösterici öğretmen kategorisi ile benzerlik göstermektedir.

Öğretici olarak köy öğretmeni kategorisi en fazla metaforun üretildiği (9) 5.kategori ve en fazla öğretmen sayısına sahip (f=11) 4.kategoridir. Kategoride öğretmenlerin mesleklerinin temelinde yer alan öğretim ve öğrenme kavramına vurgu yapılmaktadır. Öğreten kişi olarak algılanan öğretmen günümüzde hayatımızın birçok noktasında yer alan internetin bilgi sağlayıcı olarak görülmesi gibi ya da mecazi olarak düşünülen çilingirin bir kapıyı açmasına benzetilmektedir.

Her şeyi bilen olarak öğretmen kategorisi en fazla metaforun üretildiği (7) 6.kategori ve en fazla öğretmen sayısına (f=7) sahip 5.kategoridir. Öğretmenin köyde normalden daha fazla bilgiye sahip olması gerektiği vurgulanmaktadır. Çünkü köyde yalnızca öğrencilerin ve sınıfın ihtiyaçları ile değil gerektiğinde köyün ve köylünün ihtiyaçlarına da cevap vermek gerektiği vurgulanmaktadır

Köyden biri olarak köy öğretmeni kategorisi en fazla metaforun üretildiği (6) 7.kategori ve en fazla öğretmen sayısına (f=7) sahip 6.kategoridir. Öğretmenler bu kategoride öğretmenin görev yaptığı coğrafyanın, mekânın bir parçası olduğunu anlatmak istemişlerdir. Öğretmen görev yaptığı yer neresi

olursa olsun oranın doğası ile halkı ile bir bütün olduğu vurgulanmıştır. Öğrenen olarak köy öğretmeni kategorisi en az metaforun (4) ve en az öğretmen sayısına (f=4) sahip son kategoridir. Öğretmenler mesleki yaşantılarında sürekli keşfetmeli, kendini sürekli güncellemelidir. Bu kategoride de öğretmenler köy yaşantısının öğretmenlerin keşfetmesine ve kendilerine yeni durumlar katmalarına katkısını vurgulamaktadır. Köy ve öğretmen kavramlarına yönelik yapılan çalışmaların birçoğu çalışmayı desteklemektedir. Çalışmalarda öğretmenlerin, öğretmen adaylarının genel olarak köy ve öğretmen kavramlarına bakış açılarının olumlu olduğu görülmektedir. Fakat coğrafyanın ve imkanların insan yaşantısına etkisi göz ardı edilemeyeceği için yapılan çalışmaların bir kısmında üretilen metaforların olumsuz anlamlar içerdiği de görülmektedir.

Sonuç olarak sınıf öğretmenlerinin köy öğretmenliği kavramına bakış açılarının genel olarak olumlu olduğu görülmektedir. Sınıf öğretmenleri köy öğretmenini yol gösteren, sorumluluk sahibi olan, öğrencilerin ve köylünün gözünde her şeyi bilen kişi olarak kabul eden, öğretmeni köyden biri olarak gören, öğrencilerin ve yeri geldiğinde köy halkının kurtarıcısı olduğunu düşünen öğrenen ve öğreten olarak değerlendirmektedir. Bunun yanında öğretmenin mesleki becerilerinin etkisi olmadan tamamen çevresel şartlardan kaynaklı olarak umutsuz düşüncelerle ürettiği olumsuz metaforlar olduğu da görülmüştür. Sınıf öğretmenlerinin birçoğu mesleki yaşantılarının bir kısmını kırsalda geçirmektedir. Bu durum öğretmenlerin sosyal yönden zayıflamasına ve kırsalda şartların yetersiz olmasından dolayı da umutsuz düşüncelere kapılmalarına neden olabilmektedir. Ayrıca kırsalda çalışan öğretmenlerin görev yerlerinde okulun tüm sorumluluğunu üstlenmeleri de olumsuz metaforların nedeni olarak değerlendirilebilir. Çalışmada üretilen metaforların çoğunluğunun olumlu metaforlar olması öğretmenlik mesleğine dair beklentileri karşılar nitelikte görülebilir. Tüm bunlar eğitimin ilk kademesinde görev alan sınıf öğretmenlerinin ve öğrencilerinin adına olumlu olarak değerlendirilebilir.

Öneriler

Sınıf öğretmenlerinin “köy öğretmeni” kavramına yönelik metaforik algıları incelenmiş ve benzer çalışmalarla kıyaslamalar yapıp değerlendirildiğinde köy öğretmeni kavramının sınıf öğretmenleri özelinde önemli bir yerinin olduğu anlaşılmaktadır. Köy öğretmenlerinin genel manada olumlu anlamlar içeren metaforlarının aksine az da olsa olumsuz metaforlar da bulunmaktadır. Buradan hareketle öğretmenlerin köy yaşamında görev yaptıkları okulların imkanları artırılabilir. Okul imkanları fiziksel olarak ve insan gücü noktasında değerlendirilmelidir. Okulun fiziksel imkanları, öğretmenlerin barınma problemleri için lojman vb. yerlerin okullara dahil edilmesi ve okulun ısınma vb. fiziksel imkanlarının iyileştirilmesidir. Öğretmenlerin hem duyuşsal ve hem de sosyal manada olumsuz etkilenmelerini önlemek adına okulda idari personel ve hizmetli kadrolarında iyileştirmeler yapılabilir. Köy öğretmenin köy halkı ile iç içe olduğu ve yeri geldiğinde halkın öğretmenden beklentilerine öğretmenin cevap verememesi öğretmeni olumsuz düşüncelere sevk etmektedir. Bu durum göz önüne alınarak köy öğretmenin katkısı ile köy halkının gelişimine yönelik çalışmalar yapılabilir. Çalışmanın benzerleri farklı yerlerde görev yapan öğretmenlerde ve kırsalda görev yapan farklı branştaki öğretmenler içinde denenebilir.

KAYNAKÇA

Afacan, Ö. (2011). Fen bilgisi öğretmen adaylarının “Fen” ve ‘Fen ve Teknoloji Öğretmeni’ kavramlarına yönelik metafor durumları. *Education Sciences*, 6(1), 1242-1254.

Arslan, M. M., & Bayrakçı, M. (2006). Metaforik düşünme ve öğrenme yaklaşımının eğitim-öğretim açısından incelenmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 35(171), 100-108

Aydoğdu, E. (2008). *İlköğretim okullarındaki öğrenci ve öğretmenlerin sahip oldukları okul algıları ile ideal okul algılarının metaforlar yardımıyla analizi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.

Başkale, H. (2016). Nitel araştırmalarda geçerlik, güvenilirlik örneklem büyüklüğünün belirlenmesi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemsirelik Fakültesi Elektronik Dergisi*, 9(1), 23-28

Bilgen, N., Tezcan, Ş., Karatepe, A., & Ayas, C. (2014). Teacher candidates' thoughts regarding the concept of village through metaphors analysis: Denizli case. *SDU International Journal of Educational Studies*, 1(1), 36-44.

Çelikten, M. (2005). Kültür ve öğretmen metaforları. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 21. 2006/2 (269-283 s.)

Çetin, M., & Evcim, U. (2009). Örgütsel kültürün algılanmasında metaforların rolü. *İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi*, (28), 185-220.

De Guerrero, MCM; Villamil, OS (2002). Metaphorical conceptualizations of ESL teaching and learning. *Language Teaching Research*, 6(2), 95-120.

Forceville, C. (2002). The identification of target and source in pictorial metaphors. *Journal of Pragmatics*, 34, 1-14.

Geçit, Y. ve Gencer, G. (2011). Sınıf öğretmenliği 1.sınıf öğrencilerinin coğrafya algılarının metafor yoluyla belirlenmesi (Rize üniversitesi örneği). *Marmara Coğrafya Dergisi*, 23(Ocak), 1-19

Gedikli, Ö. (2014). *Ortaokul 2, 3 ve 4. sınıf öğrencilerinin Türkçe öğretmenini algılayışının metaforlar aracılığıyla belirlenmesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Karadeniz Teknik Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.

Girmen, P. (2007) *İlköğretim öğrencilerinin konuşma ve yazma sürecinde metaforlardan yararlanma durumları*. Doktora Tezi, Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

İncebacak, B. B., TUNGAÇ, A. S., & Yaman, S. (2018). Sınıf öğretmenlerinin gözünden eğitimde yenilik ve inovasyon kavramlarına bir bakış: Metafor analizi. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi Eğitim Dergisi*, 3(2), 19-29.

Kıral, Y. (2015). Öğretmen adaylarının algılarına göre öğretmen metaforları. *Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6 (1), 57-65

Koç, S. (2014) Sınıf öğretmeni adaylarının öğretmen ve öğretmenlik mesleği kavramlarına ilişkin metaforik algıları. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Nisan 15(1), 47-72

Miles, M. B. & Huberman, A. M. (1994). *An expanded source book qualitative data analysis*. (Second Edition). Thousand Oaks, California: Sage Publications.

Özcan, Ş. (2019) *Sınıf öğretmeni adaylarının "Çevre" Kavramına yönelik metaforlarının karşılaştırılması*. Yüksek Lisans Tezi, Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Özpinar, M. & Sarpkaya, R. (2010) Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sorunları. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 27, 17-29

Parin, K. (2017). Metaforlar: Hayat, anlam ve dil. *Söylem Filoloji Dergisi*, 2(1), 149-151.

Saban, A. (2004) Giriş düzeyindeki sınıf öğretmeni adaylarının "Öğretmen" kavramına ilişkin ileri sürdükleri metaforlar. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2 (2), 131-155

Saban, A. (2009). Öğretmen adaylarının öğrenci kavramına ilişkin sahip olduğu zihinsel imgeler. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 7(2), 281-326.

Tamimi, Y. (2005). *Örgüt kültürünün metaforlarla analizi*.Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Turhan, M., & Yaraş, Z. (2013) Öğretmen ve öğrencilerin öğretmen, disiplin, müdür, sınıf kuralları ödül ve ceza kavramlarına ilişkin metaforik algıları. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* Cilt: 23, Sayı: 1, Sayfa: 129-145.

Yılmaz, F., Göçek, S. Ve Yılmaz, F. (2013) Öğretmen adaylarının öğretmen kavramına ilişkin algıları: bir metaforik çalışma. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(1), 151-164.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2008). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.